

Možná je ještě neznáte

Nová plemena FCI

Pestrost psích plemen, z nichž se milovníci psů mohou těšit, je dnes už téměř nepřehledná. V oblasti FCI je momentálně oficiálně uznáno 335 plemen – což je mnohem víc než v některých kynologicky významných zemích, jako jsou například Velká Británie, USA nebo Kanada.

Důvodem by mohlo být také to, že do FCI náleží na 80 národů ze všech částí světa – ať už členů, nebo smluvních partnerů. Většina z těchto zemí má svá národní plemena, o jejichž uznání se buď už úspěšně zasloužila, nebo se o ně prozatím snaží. To je důvod, proč počet uznaných plemen stoupl na pozoruhodné číslo 335.

Každé z těchto plemen má svůj vlastní standard popisující fyzické i povahové vlastnosti ideálního představitel. Standard vytváří země původu plemene ve spolupráci s příslušným grémiem FCI (které má také poslední slovo při schvalování) a je FCI publikován v oficiálních jazycích (angličtina, francouzština, němčina a španělština).

Země původu má na starost správaní standardu „svého“ plemene; pozdější případné změny jsou však možné jen se souhlasem FCI.

Ještě předtím, než je nějaké plemeno oficiálně uznáno, musí země původu prokázat, že plemenný typ a jednotný vzhled byly upevňovány po více generací, že chovná základna je dostatečně velká (musí tedy existovat dostatečný počet navzájem nepřibuzných chovných linií), abychom jmenovali alespoň některá kritéria. Nejprve je „nové“ plemeno uznáváno prozatímně jen na deset let; v průběhu této zkušební doby mohou být psi sice vystavováni, ale ještě nemohou získávat CACIB (čestkatelství mezinárodního šampionátu krásy). Potom může země původu vznést požadavek na definitivní uznání. Pokud další přezkoumání prokáže, že plemeno se podařilo, co se fenotypu a genotypu týče, upevnit, je požadavku vyhověno: zástupci plemen se mohou od té chvíle stát také mezinárodními šampiony. Z existujících 335 plemen má takový předběžný status deset plemen.

Rumunsko je země, ve které organizovaná kynologie začíná v posledních letech rapidní vzestup. Rumunsko je plnoprávným členem FCI, Asociația Chinologică Română (Národní kynologie Rumunska) pořádá každý rok několik mezinárodních výstav a každý, kdo se některé z nich zúčastnil, může potvrdit, že mnoho rumunských chovatelů, zvláště mladší generace, plně ob stojí v mezinárodní konkurenci. Svou hvězdnou hodinu zažila rumunská kynolo-

gie 6. července loňského roku, kdy FCI předběžně uznala tři rumunská národní plemena. Ciobanesc Romanesc Mioritic (v překladu rumunský ovčák mioritic) byl uznán pod číslem standardu 349, Ciobanesc Romanesc Carpatin (rumunský ovčák carpatin) pod číslem 350 ve skupině FCI 1 – ovčáctví a honáctví psi, přesněji řečeno oba byli přiřazeni do sekce 1, ovčácká plemena.

CARPATIN: ODVÁŽNÝ PES S VLČÍ HLAVOU

Ačkoliv to vzhledem ke své velikosti rozhodně nejsou psi pro každého, už kvůli svému atraktivnímu zjevu si zaslouží, aby byli představeni širší veřejnosti. Navíc to možná nebude dlouho trvat a začneme se s ním setkávat i na našich výstavách psů.

Jedná se o velmi staré plemeno, které si po celá staletí drželi ovčáci v Karpatech, aby chránilo jejich stáda před medvědy, vlky a zloději. Z toho vyplývá, že označení „ovčák“ pro toto plemeno není zrovna výstižné, protože se mnohem víc jednalo o psy pastevecké, jejichž hlavní úloha spočívala v tom hlídat a v případě potřeby i aktivně bránit stáda, své majitele i jejich rodiny. Při chovu tohoto plemene stála od počátku v popředí jeho pracovní využitelnost. Pes chovaný pro takové účely musel být bdělý a odvážný, schopný vytvořit si pevnou vazbu ke svému pánovi a jeho rodině a být jim věrně oddaný. Vůči cizím měl být nedůvěřivý. Přesto musel mít klidnou vyrovnanou povahu, jinak by se stal nekontrolovatelným. Právě tyto požadavky jsou zakotveny ve standardech obou plemen; od mioritika je navíc výslovně požadována mimořádná přátelskost k dětem. V žádném případě nesmějí být agresivní nebo přehnaně plaší. Také jejich tělesná stavba musí vykazovat nezbytné předpoklady pro zmíněné využití: Psi mají harmonickou tělesnou stavbu s plnou substancí, jsou

spíše pravouhlého formátu; na první pohled je patrná jejich mohutnost a síla. Přesto však nesmějí být příliš masivní ani těžkopádní, protože by to omezovalo rychlost jejich reakcí. Obě plemena se ponechávají ve zcela přírodním stavu; nekupírují se uši ani ocas a také srst se nijak neupravuje. Péče se u obou plemen omezuje na příležitostné důkladné vykartáčování. Carpatin je působivý pes s lupoidní (tedy vlku se podobající) hlavou; psi mívají kohoutkovou výšku od 65 do 73 cm, feny bývají zpravidla o něco menší. Celé jeho tělo je pokryto dlouhou rovnou hustou srstí, která tvoří kolem krku ještě delší a hustší hřívu; kromě toho končetiny mají na své vnitřní straně výrazně delší srst a totéž se týká také huňatého ocasu. Hlava a přední strana končetin jsou naproti tomu pokryty krátkou hladce přiléhající srstí. Hustá měkká podsada činí srst ještě odolnější vůči nepřízní počasí. Huňatý ocas je v klidu svěšený, když je pes vzrušený nebo při pohybu se zvedá až nad linii zad, ale v žádném případě nesmí přiléhat ke hřbetu nebo být dokonce zakroucený. Barva srsti je vybledlá plavá kombinovaná s vlčí šedí v různých odstínech. Přípustné jsou také bílé odznaky; bílá ovšem nesmí být převládající barvou.

MIORITIC: MOHUTNÝ PES KLIDNÉ POVAHY

Nyní k mioritikovi – mohutnému psu, jenž by měl mít kohoutkovou výšku nejméně 70 cm (psi), případně 65 cm (feny), přičemž ideální výška je v obou případech ještě o 5 cm větší. Na celém těle a také na hlavě a na ocasu má bohatou hustou rovnou srst tvrdé textury dlouhou nejméně 10 cm, na končetinách smí být srst o něco kratší. Také on má hustou měkkou podsadu. Držení ocasu je podobné jako u carpatina. Jeho srst může být skvrnitá – to

znamená bílá s černými nebo šedými jasně ohraničenými skvrnami – nebo jednobarevná bílá nebo šedá. Carpatinové a mioritikové ve své vlasti ještě dnes vykonávají práci, pro kterou byli původně vyšlechtěni. Vzhledem k jejich přátelskosti vůči rodině a vyrovnanému klidnému temperamentu se však momentálně těší vzrůstající oblíbenosti domácí a rodinní psi. Přesto by mělo být jasné, že ani carpatin, ani mioritic nejsou vhodné pro držení v městském bytě; potřebují přinejmenším velký dvůr nebo zahradu, kde by si mohli vybit svou velkou potřebu pohybu a aktivity. Vzhledem k jejich robustnímu, odolnému založení se skutečně nejraději zdržují venku. Držení musí odpovídat nárokům, k jejich základním potřebám patří i blízkost jejich dvounohé smečky.

MASIVNÍ SÍLA: BUKOVINA

Pro úplnost bych ráda čtenářům představila také třetí rumunské národní plemeno – je to Ciobanesc Romanesc de Bukovina, bukovinský ovčák. Doposud je uznáván pouze ve své vlasti. Jak už jeho jméno na-

povídá, pochází ze severovýchodu Rumunska, z Bukoviny. Jeho užití a povahové rysy zhruba odpovídají carpatinovi a mioritikovi. S kohoutkovou výškou od 68 do 78 cm (psi), případně 64 až 72 cm (feny) je ze všech tří jmenovaných plemen největší. Je masivní a vyzařuje sílu, přesto nepůsobí molossoidně. I on má zavěšené uši a ponechává se v naprosto přírodním stavu. Srst na těle a na ocasu je bohatá, silná a tvrdá, dlouhá 6 a ž 9 cm, na hlavě tvoří ještě hustší hřívu; na hlavě a hrudních končetinách je krátká. Celé tělo je chráněno hustou měkkou krátkou podsadou. Zbarvení se připouští bílé s jasně ohraničenými pískově nebo břidlicově zbarvenými skvrnami, jednobarevné bílé nebo černé. Naše obrázky představují typické exempláře všech tří plemen; k dispozici nám je dal Petru Munteani, známý rumunský rozhodčí pro všechna plemena.

E. P.